

Saksframlegg

TRONDHEIM ENERGIVERK FJERNVARME - HØRING AV SØKNAD

Arkivsaksnr.: 05/13672

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet samtykker i ny avgrensing for konsesjonsområdet for TEV Fjernvarme med følgende tillegg:

Konsesjonsområdet må utvides med følgende områder som er merka med rødt på vedlagt kart:

- Nedre Charlottenlund og Grilstad som er regulert for bolig og næringsutbygging i Kommuneplanens arealdel
- Ranheim som i Kommuneplanens arealdel er regulert som utbyggingsområder
- Risvollan som allerede i dag er tilknytta fjernvarmenettet. Vi foreslår at området inkluderer Risvollan og Sollia Boretslag samt Steindal og Hoeggen skoler.
- Dragvoll som ligger like sør for eksisterende bebygd område

Det er ikke heldig at konsesjonsområdet deler naturlig sammenhengende boområder i to – et med og et uten konsesjonsplikt. Disse områder bør derfor legges helt innafor konsesjonsområdet. Områda gjelder:

- Deler av Saupstad som hører i hop med det området som ligger innafor det foreslåtte området.
- Deler av Havstad som hører i hop med det området som ligger innafor det foreslåtte området.

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

Trondheim kommune har mottatt Trondheim Energiverk Fjernvarme AS sin konsesjonssøknad om utvidelse av fjernvarmeanlegget i Trondheim kommune. Eksisterende varmesentral på Heimdal vil bli utvida med en kapasitet på inntil 120 000 tonn avfall per år og en produksjonskapasitet på 300 GWh. Maksimal effekt i det nye anlegget blir 40MW. Til sammenlikning har det eksisterende anlegget en kapasitet på 95 000 tonn avfall og en maks effekt på 30MW. Både det nye og det gamle anlegget vil bli brukt etter utvidinga.

Denne utvidinga krever også utviding av transportkapasiteten av varme inn mot Trondheim sentrum. For også å kunne forsyne en del store offentlige bygg på Byåsen er ny trasé over Byåsen valgt framfor å utvide eksisterende trasé. Utvidelsen av fjernvarmeområdet planlegges derfor å omfatte deler av bydelene Byåsen, Saupstad og Heimdal i vest, Øvre Charlottenlund og Brundalen i øst samt justering av grenser i sørøst for å forsyne Utleira.

Trondheim Energiverk Fjernvarme søker konsesjon i medhold av energiloven og om ekspropriasjonstillatelse etter oreigningslova.

Et eksemplar av søknaden har vært tilgjengelig på kommunens Servicetorg i Holtermannsveien 1 fra 19 april og det er blitt kunngjort i Adresseavisen.

Fakta

Føringer i Kommuneplanens strategi- og arealdeler

Trondheim kommune har i mange år arbeida for å øke bruk av fleksible energiløsninger slik som fjernvarme innafor kommunens grenser.

Mål 8c og d i Kommuneplanens strategidel 2001-2012 er relatert til energi og fjernvarme og stadfester:

c) *”Redusere energibruk og utslipp av klimagasser slik at Trondheim innfrir Kyotoavtalens krav og andre utslippsmål....”*

d) *”Legge til rette for fjernvarmetilkobling i hele Trondheim”*

I retningslinjene til Kommuneplanens arealdel står det i punkt 8.10 at *”Sammen med byggesøknad skal det framlegges dokumentasjon som viser utbyggingens energiregnskap og gjøres rede for alternative varmeanlegg. Innenfor byggeområdet skal det som hovedregel i ny utbygging og eller større rehabilitering med samlet golvareal over 1000 m² installeres varmeanlegg som er forberedt for tilknytning til fjernvarme eller annen miljøvennlig varmekilde. Innenfor konsesjonsområdet for fjernvarmeanlegg, jfr, vedtekt sakB107/1990, kreves dispensasjon fra byggeforskriftenes §9-23 dersom annet varmeanlegg velges”*

Både Kommuneplanens strategidel og arealdel gir sterke føringer for kommunens hensikt når det gjelder utbygging av fjernvarmenettet.

Fakta om konsesjonsregelverket

At Trondheim kommune har et konsesjonsområde for fjernvarme medfører ulike plikter for ulike grupper.

Trondheim kommune

TEV Fjernvarme har plikt til å levere fjernvarme til alle som ønsker det innafor konsesjonsområdet. Samtidig må alle nybygg og rehabiliteringer innafor konsesjonsområdet bygges med mulighet for tilknytning til fjernvarmemettet. Dette betyr derimot ikke at det er bruksplikt. TEV Fjernvarme som har en monopolstilling i og med at det eier nettet og er eneste leverandør av fjernvarme i dette nettet, må levere varme til en pris bruker er villig til å betale i forhold til andre oppvarmingsmuligheter. Fjernvarmeprisen i Norge er derfor nært knyttet til strømpris, men får ikke overstige denne. Det vannbårne nettet i bygget kan like gjerne få varme fra f.eks. varmepumpe, biofyringsanlegg eller oljefyr.

Et konsesjonsområde for fjernvarme gir ovennevnte plikter, og kommunen kan pålegge utbygger å bygge vannbåret varmesystem og konsesjonshaver å bygge ledningsnett. For områder som ligger utenfor konsesjonsområde for fjernvarme har kommunen bare utbyggingsavtaler som virkemidler for å få utbygger til å installere vannbårne system. Det er derfor viktig at framtidige utbyggingsområder ligger innafor konsesjonsområdet om kommunen skal nå sine mål om stor del fjernvarme i et fleksibelt energiforsyningssystem.

Konsesjonsområdet i Trondheim har blitt utvida et antall ganger og den siste utvidelsen vises i kartet som er vedlagt i konsesjonssøknaden. Søknadsprosessen for utvidelse av konsesjonsområde for fjernvarme er en prosess som har blitt gjort med 5-6 års mellomrom. Det forventes at en ny utvidelse vil skje om 5-6 år.

Søknadsprosessen

Det er en tidskrevende prosess å søke om utviding av et eksisterende konsesjonsområde, og det er ingen forskjell om det er en utvidelse av anleggskonsesjonen av større betydning eller utviding av et inntilliggende område som f.eks. har blitt vedtatt i kommuneplanen som nytt utbyggingsområde. Prosessen for å utvide et eksisterende konsesjonsområde til å samsvare med kommende utbyggingsområder i kommuneplanens arealdel bør gjøres enklere og mindre tidskrevende. Over tid bør det lages et regelverk som fører til samsvar mellom utbyggingsområder og eventuelt også tettbebyggelsen og konsesjonsområdet.

Spesielt siden søknadsprosessen i dag er lang og tung bør det legges et langsiktig perspektiv på vurderingene av hvilke områder som er aktuelle. Kommuneplanens arealdel 2001-2012 og Kommuneplanmelding Langsiktig byvekst og jordvern må derfor legges til grunn for konsesjonsområdet.

Søkt utvidingsområde i forhold til område regulert til bosteder og næringsbygg i kommuneplanens arealdel

Vedlagt kartgrunnlag, som viser eksisterende og omsøkt konsesjonsområde, er et vanskelig utgangspunkt for å vurdere hvor avgrensningen av både eksisterende og omsøkt konsesjonsområde går. Det er ikke heldig at konsesjonsområdet deler naturlig sammenhengende boområder i to – et med og et uten konsesjonsplikt. F.eks. boligblokkområdene på Saupstad og Havstad. Selv om dette gjelder eksisterende boområder berører denne problemstillingen større boområder som det er naturlig å vurdere samlet med tanke på rehabiliteringer. Et bedre kartgrunnlag vil gi bedre kvalitet på avgrensningen og hindre slike delinger.

Utvidelsen i øst

Utvidelsen i øst gjelder Øvre Charlottenlund og Brundalen med eksisterende kommunale bygninger som vil bli konvertert til vannbårne systemer. Like nedafor, på nedre Charlottenlund, ligger store områder som er regulert både til boliger og til næringsområde utafor søkt område. Hvis det blir starta utbygging i området i den kommende 5-års perioden, kan dette lett bli et område som blir gradvis utbygd uten fjernvarme. Neste

Trondheim kommune

konsesjonssøknad kan bli behandlet for sent. Det blir da ikke like lønnsomt for TEV å bygge ut resterende deler av området, og en risikerer at hele området vil bli bygget uten fjernvarme. Det nye konsesjonsområdet bør derfor også omfatte utbyggingsområdene på Nedre Charlottenlund og Grilstad. (jfr. kart)

Ranheim er også et område i øst med en del større utbyggingsområder som kan bygges ut i den kommende 5-årsperioden. Disse områdene bør også legges inn for konsesjonsområdet. Ranheim med Peterson Ranheim og det nedlagte Energios-anlegget har også potensial til å bli brukt som varmesentral noe som kan gi større fleksibilitet i utbyggingen av ledningsnettet til dette området.

TEV Fjernvarme og Peterson Ranheim har gjennomført et felles prosjekt for å se på grunnlaget for ett større bioenergianlegg med el-produksjon. Dette er ikke beskrevet i denne søknaden.

Det skjer også mye på Lade ved Håkon VII gate og det er planlagt utbygging av nettet i dette området de kommende årene selv om det ikke er vist på medfølgende kart.

Dragvoll

Ved en eventuell samlokalisering av NTNU Gløshaugen og Dragvoll ligger mulige utbyggingsområder sør for eksisterende bebyggelse. Disse bør også legges inn for konsesjonsområdet i denne omgang, siden en utbygging her kan komme ganske raskt. (jfr. kart)

Risvolla

Borettslaga Sollia og Risvolla har i dag et vannbåret varmesystem som er knyttet på fjernvarmenettet men området ligger utafor konsesjonsområdet. Borettslaget har begynt å planlegge fortetting i området og det er synd om dette blir et prosjekt uten vannbåren system. Dette er derfor et område som definitivt bør ligge inn for det nye konsesjonsområdet. Vi foreslår at området inkluderer Risvolla og Sollia Borettslag samt Steindal og Hoeggen skoler. (jfr. kart)

Utvidelsen på Heimdal og Byåsen

Utvidelsen på Heimdal og Byåsen følger stort sett den nye traseen. Området er utvidet der eksisterende eller planlagte bygninger har vannbåren system, eller at området har potensial for ytterligere bebyggelse. (jfr. kart)

På Saupstad deles naturlig sammenhengende boområder i to – et med og et uten konsesjonsplikt. Her bør hele det sammenhengende boligområdet legges inn for konsesjonsområdet med tanke på eventuelle rehabiliteringer. Det samme gjelder blokkbebyggelsen på Havstad. (jfr. kart)

Et område i forlengelsen av det foreslåtte området på Flatåsen er beskrevet som planlagte boligområder i Kommuneplanmelding Langsiktig byvekst og jordvern. Tidsperspektivet på utbygging av dette området er sannsynligvis lengre enn 5 år og det er mulig å vente med dette området til neste utvidelse av konsesjonsområdet. Det samme gjelder et større område Lund, vest for Heimdal. (jfr. kart)

På Hårstadmarka like ved fjernvarmesentralen ligger et utbyggingsområde like utafor eksisterende konsesjonsområde og ledning. Teoretisk sett burde det ligge inn for et nytt konsesjonsområde. Dette er et område som gradvis har blitt utbygd uten å bli tilknyttet. Siden det ikke er så mye igjen av utbygging i dette området, vil vi ikke kommentere det nærmere.

Trondheim kommune

Forhold som gjelder framføring av ledningsnett

Når det gjelder selve etableringen av transportsystemet for framføring av fjernvarme over Byåsen, har vi forståelse for at dette anlegget i størst mulig grad blir ført fram over offentlig eid areal. Trondheim Byteknikk er tidligere blitt informert av prosjektadministrasjonen for prosjektet, og har avgitt en generell kommentar til foreslått framføring av transportanlegget datert 15.02.2005.

For å ivareta kommunens veg, lednings og grøntanlegg, må det lages en avtale som sikrer at disse anleggene blir intakt og med samme tilgjengelighet som før anleggsarbeidene tok til. I denne avtalen må det også gå fram hvordan nødvendig midlertidig trafikkomlegging skal skje. Det er her viktig at TEV Fjernvarme kopler inn alle myndighetsutøvere (Vegvesenet, politietkollektivselskap m.fl).

Trondheim Byteknikk viser til "Retningslinjer for graving i veger, parker og friområder" (gjeldende fra 01.01.05) som gir regler for varsling, planlegging og utførelse av gravearbeidet.

Konklusjon

Den nye avgrensinga av konsesjonsområdet er i tråd med kommuneplanen om seks områder legges til det som foreslås i søknaden.

De fire områdene som må inkluderes for at konsesjonsområdet skal stemme overens med planlagte utbyggingsområder i kommunen er:

- Nedre Charlottenlund og Grilstad som er regulert for bolig og næringsutbygging i Kommuneplanens arealdel
- Ranheim som i kommuneplanens arealdel er regulert som utbyggingsområder
- Risvollan som allerede i dag er tilknytta fjernvarmenettet. Vi foreslår at området inkluderer Risvollan og Sollia Borettslag samt Steindal og Hoeggen skoler.
- Dragvoll som ligger like sør for eksisterende bebygd område

Det er ikke heldig at konsesjonsområdet deler naturlig sammenhengende boområder i to – et med og et uten konsesjonsplikt. Disse to områder bør derfor legges helt innafor konsesjonsområdet. Områda gjelder:

- Deler av Saupstad som hører i hop med det området som ligger innafor det foreslåtte området.
- Deler av Havstad som hører i hop med det området som ligger innafor det foreslåtte området.

Rådmannen i Trondheim, 2005-05-23

Gerald Dalen
kommunaldirektør

Thorbljørn Bratt
Miljødirektør

Elisabeth Sørheim
Rådgiver

Vedlegg: 1. Kart med foreslått konsesjonsområde fra TEV + endra avgrensinger
2. Kart med tilleggsområde på Ranheim

Utrykte vedlegg: Søknad om utvidet konsesjon for fjernvarmeanleggene i Trondheim